

Grundlovsrevisions Vej. Vi har altid sagt, at kun paa denne Maade kunde Spørgsmaalet løses, og vi tilføjede tidligere, da vi fremsatte og forsvarede vort eget Bidrag til Grundlovsspørgsmaalets Løsning, at Udgangspunktet for en saadan samlet Grundlovsrevision nødvendigvis maatte blive Juni-Grundloven, enten Juni-Grundlovens Vedtagelse eller Juni-Grundlovens Anvisning paa Fremtiden. Ogsaa dette er blevet bekræftet ved det forelagte Lovforslag.

Naar jeg da betragter den Forfatning, som den højtærede Regering tilbyder at arbejde for, siger jeg, at denne Forfatning er radikal i, hvad den nedbryder. Gamle Godsejerprivilegier, Formueprivilegier fjernes sporløst. Denne Forfatning er ogsaa radikal i et enkelt af sine Afsnit, nemlig dér, hvor den almindeliggør Valgretten, dér, hvor Valgretten udvides til Kvinder, og Valgretsalderen nedsættes, og andre tidligere indskrænkende Bestemmelser fjernes. Alt dette er radikale Foranstaltninger. Naar jeg derimod ser paa Forfatningen som System, som Helhed, maa jeg sige, at det er ingen radikal Forfatning. Med Spørgsmaalet, om en Forfatning er radikal eller ej, mener jeg selvfølgelig ikke, om den fremmer eller hindrer de radikale Ideers Vækst. Det er ikke en Forfatnings Opgave; en Forfatnings Opgave er at byde lige Vilkaar for konservative som for radikale Ideers Vækst, at lade dem brydes og lade Historien afgøre Sejrsspørgsmaalet. Jeg forstaar ved en radikal Forfatning en Forfatning, der, udformende saadanne radikale Forfatningstanker, som er nedlagte i Valgretsafsnittet af Forfatningsforslaget, former og gennemfører det helt, uden Tvivl og uden Omsvøb, som et bærende Princip. Det gør dette Lovforslag ikke. Radikale Forfatninger har vi set Prøver paa. Bondevennernes Forfatningsudkast, Balthasar Christensens, J. A. Hansens, Gloorups, Hippodrommændenes, Hans Egede Schacks Udkast til et Etkammersystem var en radikal Forfatning, udformende et enkelt Princip. Martsministeriets, Monrads, Lehmanns, Tschernings Udkast til en Forfatning var ogsaa en radikal Forfatning, læggende til Grund den samme Valgret for Folketing og Landsting, kun ladende Landstingsvalg og Folketingsvalg foregaa henholdsvis i større Kredse og i Enkeltmandskredse, gennemførende ogsaa direkte umiddelbare Valg til begge Ting. Radikale Forfatningsudkast er ogsaa de, der er forelagte under den nu paabegyndte Forfatningsrevision, af Socialdemokraterne med deres Udkast til et Etkammersystem, og det Forslag, vi har

fremsat til Gennemførelse af Juni-Grundloven, med Fjernelse af en Enkelthed i denne Grundlov. Juni-Grundloven, som bares af Martsministeriets grundlæggende Principper, var en Enhed helt ført op med Hensyn til Valgretsspørgsmaalet; kun paa et enkelt Punkt, nemlig Valgbarheden til Landstinget, var der et Brud med det bærende Princip. Det fik — deri tror jeg, den ærede Ordfører for Regeringspartiet (Slebsager) har Ret — ikke den Betydning, man tillagde det. Naar Grundtvig den Gang bekæmpede Forfatningsudkastet, som det endelig blev vedtaget, og sagde, at det Landsting, der her skabtes, vilde blive et Rentekammer, et Skatkammer, et Pengekammer, et Rigmandskammer, viste det sig, at han ikke fik Ret i sin Forudsigelse. Vedkommende Punkt fik ikke den Betydning, han havde tillagt det, men det var et Brud paa Systemet. Hvis man skulde bruge Juni-Grundloven nu, vilde ingen falde paa at vende tilbage til en saadan Tanke.

Naar vi, da vi skulde forelægge et Forfatningsforslag, foretrak at forelægge Juni-Grundloven saaledes revideret, var det ikke paa Grund af nogen Utilbøjelighed overfor Etkammersystemet. Jeg har mange Gange haft Lejlighed til at sige, at den norske Forfatning, som om kort Tid fejrer sin 100-Aars Dag, og som er et Etkammersystem i en parlamentarisk vel udført Form, er en særdeles god radikal Forfatning. Naar vi foretrak alligevel at blive ved Juni-Grundlovens Udformning af Forfatningssystemet, var det, fordi vi derved blev paa historisk Grund, fordi vi derved krævede tilbage en Forfatning, som en Gang var givet Befolkningen. Det ærede Medlem af Tinget, som er Talsmand for Etkammersystemet, har ogsaa erkendt, at dette Standpunkt giver Styrke. Men da vi havde forelagt Forslaget derom, blev det afvist af alle det nuværende Regeringspartis daværende Gruppetførere. De erklærede, at de maatte foretrække Juni-Grundlovens Anvisning paa Fremtiden, det af Kommuneraadene udgaaede Landsting. Den ærede nuværende Finansminister og den ærede nuværende Indenrigsminister tog Ordet og udtalte dette. Da de er Medlemmer af den Regering, som har fremsat et Forslag i Tilslutning til deres Udtalelser den Gang, skal jeg ikke gentage disse, det vilde jo være overflødigt. Men ogsaa det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), der var Ordfører for den største af Grupperne, udtalte den Gang sin Tilslutning til den kommunale Tanke. Han sagde: „Det